

Г.В. Янчик,
к. м. н., доцент,
В.Ю. Гарбузова,
к. біол. н., асистент,
О.Ю. Смірнов,
к. біол. н., доцент

Сумський державний університет, м. Суми

РОЛЬ ІНФОРМАЦІЙНИХ ЗАСОБІВ У ТЕХНОЛОГІЇ ФОРМУВАННЯ ТВОРЧОГО МИСЛЕННЯ СТУДЕНТІВ- МЕДИКІВ

Сучасний рівень навчання вимагає використання в навчальному процесі різноманітних інформаційних технологій, що спрямовані на оволодіння студентом основ майбутньої професії і всесторонній розвиток його особистості. Це використання навчальних комп'ютерних програм, програм контролю знань студентів, робота студентів у комп'ютерних класах із доступом до Інтернету, використання внутрішнього серверу SSU для забезпечення доступу до інформаційних баз, використання обчислювальної техніки.

Підготовка студентів-медиків має свої особливості, бо їм прийдеться спілкуватись не стільки з технікою, скільки з хворими. Тому теоретичним дисциплінам на медичному факультеті відводиться значне місце у формуванні творчого мислення вже з перших кроків навчання.

Створення передумов для виникнення мотивацій творчого мислення є необхідною складовою формування особистості студента – майбутнього лікаря. Першочерговим завданням теоретичних кафедр являється створення ситуацій, які б сприяли розвитку аналітичного мислення та підвищенню мотивів вивчення предмета. При цьому слід враховувати певне обґрунтування ролі конкретних теоретичних закономірностей

у прикладному аспекті. Елементи педагогічного підходу в такому напрямку мають бути різносторонніми, актуальними та дієвими.

Так, мобілізації творчих зусиль студентів допомагає розв'язання ситуаційних задач. Їх створюють із розрахунком на професійну спрямованість. Ситуаційні задачі з нормальної фізіології мають медико-лабораторний характер, тобто студенти оцінюють зміну показників гомеостазу при порушенні міжсистемних зв'язків, перебудові динамічного стереотипу людини в різних клінічних ситуаціях. У ситуаційних задачах із медичної біології дається якась справжня чи вигадана клінічна ситуація (випадок із хворим), і ставиться питання, при відповіді на яке необхідно показати уміння застосовувати отримані теоретичні й практичні знання й навички, наприклад, по приведеному опису симптомів і анамнезу зробити припущення про можливе захворювання і запропонувати методи дослідження для підтвердження діагнозу. На питання даються одна правильна і чотири неправильних відповіді, а перевірка знань проводиться за допомогою комп'ютера.

Тестові програми є сьогодні найпоширенішою формою оцінки змісту навчання та контролю рівня знань студентів. Однак, стандартизовані тестові програми не дозволяють індивідуалізувати контроль знань. Тому вони повинні стати базою для створення гнучких моделей навчання різного рівня складності. Це має особливе значення в умовах спрощеного відбору абітурієнтів.

Набуває нового змісту впровадження у педагогічний процес комп'ютерної технології. Створення власне студентами спеціальних програм, комп'ютерних моделей для аналізу фізіологічних процесів є справжнім стимулом розвитку творчого мислення. Наявність відповідної інформаційної технології дозволяє створювати навчальні відеофільми з комп'ютерними ефектами, викликає інтерес до вивчення предмету. Медична освіта є ідеальним середовищем для

застосування мультимедіа-технологій. Навчальні мультимедіа-програми дозволяють ознайомити студентів із новими досягненнями в кардіології, неврології, хірургії, гінекології, паразитології, молекулярній біології й генетиці, створювати схеми й моделі процесів, що відбуваються в організмі.

Виправдовують себе і самостійні позааудиторні заняття студентів клініко-лабораторного напрямку. Пошук інформації тісно пов'язаний з навичками роботи в Інтернеті, знанням інтернет-адрес медичних сайтів.

Усе це сприяє розвитку клінічного мислення.

Пізнання, усвідомлення, засвоєння знань відбувається через призму інтересів, запитів та потреб студентів. Тому в педагогічному процесі значне місце відводиться ціннісній орієнтації молоді на практичну значущість пізнання явищ, процесів, відносин між людьми з урахуванням їх емоційно-вольового стану.

Важливим фактором розвитку творчої особистості є створення відповідної домінанти навчання. Вона формується в декілька етапів:

- а) створення інтересу до предмету;
- б) виникнення бажання вдосконалити методи вивчення чи оцінки фізіологічних процесів із використанням інформаційних технологій;
- в) пошук потрібної інформації в Інтернеті;
- г) експериментальні дослідження.

Поступово цей фактор формує інтерес до наукової роботи, що і являється початком розвитку творчості.

Безсумнівне значення має ерудиція та педагогічна майстерність викладача. Це вміння не тільки збагачувати програмний матеріал новою науковою інформацією, але і своїм ставленням до оточення, бути взірцем культури та інтелігентності.